न्याना दिसँ ! ब्वना दिसँ ! ब्वंका दिसँ !
नेपालभाषायात तेवा बिया दिसँ !

१. नेपाल भाषा शब्द संग्रह- (च्यागूगु संस्करण) - ले. सुगतदास तुलाधर
२. नेपाल लिपि संग्रह- (च्याकोगु संस्करण) - ले. हेमराज शाक्यवंस
३. नेपायागु पुलां बाखं-छगूगु भाग (प्यंगूगु संस्करण) - ले. स्व. करुणाकर वैद्य
४. नेपाल देशया अक्षरबोध- (स्वंगूगु संस्करण) - ले. स्व. पन्ना प्रसाद वैद्य
५. वें फय् व मेमेगु बाखं- (स्वंगूगु संस्करण) - ले. स्व. पुण्यरत्न वज्राचार्य
६. वाज्याया ग्वाय व मेमेगु बाखं- (स्वंगूगु संस्करण) - ले. स्व. पुण्यरत्न वज्राचार्य
७. महासत्व नाटक - ले. स्व. जुजु सुरेन्द्र विक्रम शाह (कोर्से दुथ्यागु)
८. नेपायागु पुलां बाखं- स्वंगूगु भाग -ले.स्व. करुणाकर वैद्य
९. नेपायागु पुलां बाखं- न्यागूगु भाग -ले.स्व. करुणाकर वैद्य
१०. निगूगु पर्याय वाचि कोश - ले.स्व. आदिवज्र वज्राचार्य
११. पुलागु मे-निगूगु व स्वंगूगु भाग - ले.स्व. मानदास तुलाधर (कोर्से दुथ्यागु)
१२. मल्ल शाह कालया मे - ले.स्व. मानदास तुलाधर (कोर्से दुथ्यागु)
१३. म्ह्यायृया नामे बौया पौ - ले.स्व. पंडित जवाहर लाल नेहरु
- अनुवादक स्व. करुणाकर वैद्य
१४. न्वाखं पुच: - ले.स्व. धर्मरत्न "यमि"
१५. नेपाल भाषा नेपाली शिक्षा - ले.श्रीमति अन्जु तुलाधर
व सृजना तुलाधर (याकनं पिहां वइगु)
१६. लोक मे मुनामि मानदास तुलाधरया जीवनी - ले. मदन सेन वज्राचार्य

सफू दइगु थाय्: नातिवज्र वज्राचार्य
भोटाहिटी, काठमाडौ

थाकू: श्रेष्ठ सेक्रेटरियल सर्भिसेज, असन ।

रवि शाक्य
इखाछेँ, यल

Nepalese Alphabet
नेपाल लिपि संग्रह

Hemraj Shakyavansha
हेमराज शाक्यवंश

रवि शाक्य

Nepalese Alphabet
नेपाल लिपि संग्रह

Compiled by
Hemraj Shakyavansha
संग्रहकर्ता
हेमराज शाक्यवंश

मानदास लुमन्ति प्रकाशन
काठमाडौं

च्याको खुसी १००० कपि ने. सं. १११३
8th Edition 1993
२०५०

समितिं स्वीकृत जूगु

पिकाक -
मानदास लुमन्ति प्रकाशन
च १/११२, असन कमलाछि
काठमाडौं
नेपाल ।

विषय सूची
Contents

पिकाःक या च्यागूगु पिथनाया सुचं

थुगु च्यागूगु पिथना पिकाय खंगुली प्रकाशनया पाखें ग्राहक पाठक व सफू मिया बिपिं सकल सित धन्यवाद । थुगु च्यागूगु पिथना स फ्यां फछि त्रुतित दया च्वंगु सचेयाना आधुनिक प्रविधिं छापे याना न्हापा स्वया बांलाक छापे यायूत श्री सोभियत रत्न तुलाधर जुं संशोधन यायेगु छापे याय्गु भाला क्या सहयोग याना दिगु यात सुभाय् मविसें च्वने मफू ।

TO THE READERS

The hearty welcome given to the first edition of this book with Devanagri equivalents by the people in Nepal and outside Nepal has given us the chance to bring out this edition with Devanagri and Roman equivalents. Compiled by an authority the alphabets contained in this book cover almost all the alphabets to be found in the ancient and modern Nepali books, inscriptions and others so far met. It is hoped that this book will be a great help to those who want to do research works on Nepal.

PUBLISHER

प्रस्तावना

थ्व जगतमण्डले अनेनेगु पुलांगु धालसां प्राचीन देश यक्कों दु । थौंकन्हे बने जूवगु देश धालसां अर्वाचीन देशनं यक्को दु । थ्व खँ क्रम्ह छम्ह संसार या वंशावली धालसां इतिहास सोम्हेसें मस्युगु मखु । थ्व १५० सत्याकोटि मयाक बास याना च्वंगु थ्व सभ्य जगते नेपाल नं अति पुलांगु व सभ्य देश ख:नि अकि मेमेगु देशे प्यदेल न्यादोलं दँया वंशावली धालसां इतिहास दुखनि भी नेपाल देश पृथ्वीमण्डलया दकसिबे च्वयलाना च्वंगु छचा खेलं हिमालय परवतं चाहुइका ३: सुइसोकोटि देवपिं सहित थन बिज्याक्वगु अपूर्वगु आर्यावर्त पुण्यभूभि, प्रकृति या सकल लक्षण परिपूर्णगु थ्व भीगु पितृभूमि, मातृभूमि, देवभूमि व जन्मभूमि ख: । थ्व खँ भीगु प्राचीन वंशाबली बृहत स्वयम्भू पुराण नेपाल महात्म्य इत्यादि पुलं पुलांगु संस्कृत व नेपालभाषा साहित्यया भीगु प्राचीन व अर्वाचीन भण्डारे छको नेपालया देशवासि भक्तसेवक देशप्रेमिपिसं दुहाँ वना सोसा थ:गु साहित्य थमनं म्हसिइ थुका । गुगु बखते भारते अनेनेगु सभ्यताया चिन्ह दत विकास जुल, उग बेलायागु आपालं संस्कृत व भाषा साहित्य नेपाले नं प्रवेश जुल । हाकनं दोलछि दँतक भारते यवनम्लेच्छतसें भारतया प्राचीन तक्षशीला, काशी, ओदन्तपुरी विक्रमशील, नालन्दा अगहल विहार व विश्वविद्यालय ध्वंश यात उबले अनया पण्डित ज्ञानिगुणिपिं सकलेंदेवपि सहितसंस्कृत, प्राकृत, मागधि (पालि)शास्त्रविद्याय अनेक कीर्तिवस्तु ज्वना नेपादे शरण वयूमाल । उगु बखते भारत धालसां जम्बुद्वीप वया भीगु आदिगु नेपालभाषा भीगु विशाल संस्कृतादि साहित्य व सभ्यता यात अपालं बढेयाना थकूगुया प्रमाण छुछु धालसा भी शाक्यवंश, मल्ल, लिच्छवी इत्यादि जातिया मनुष्यत नेपाले वयाच्वंगु अमिगु साहित्य सभ्यता लक्षण यक्व

खने दनि । उगु बखतयागु थितिरिति चालबाला आपालं दुहाँवया भी प्राचीन नेपालवासि धालसां नेवाजाति याके दुपिना च्वने धुंक्ल । थ्व विषये अनुसन्धान याना प्रकाश विकाश बढेयायुगुलि हे सकल नेपाली नागरिकपिंसं उगुति उन्नतिशील जुइमाल । ५०० दँति न्ह्यव स्वनामधन्यम्ह महाराज जयस्थिति मल्लया शासन पर्य्यायस नेपालया आदि निवासी व लिपा व:पि पञ्चगौड व पञ्चद्राबिड देशं व:पि नं मिलेयाना ६४ खुईप्यंगु जात व मेमेगु जातजातिनं दुथ्याका थकूगु खने दु। अकिं भीथाय् पुलां पुलांगु भुजिंमोल, पाचूमोल, गोलमोल, क्वेंमोल, लितुमोल इत्यादि नेपाल आखल धयागु भीगु राष्ट्रया आखलया समये समये परिवर्तन जुयावयें नेपालया पण्डितपिसं भीगु दोलंदोल सफूलि च्वया थकूगु मोयुगु ब्वनेगु छम्ह छम्ह प्रजाया कर्तव्य ख:

भी १००० दोलछि दँ थुखे बाँलाक चलेयाना ह:गु आख: नेपाल आख: हे ख: । थ्वया प्रमाण कान्तिपुर महानगरे लायकू ध्वाखाय् च्वंगु महाराज कवीन्द्र जयप्रताप मल्लया ३०० दँति न्हय:यागु शिलापत्र अद्यापि दनि । थ्व शिलापत्रनं प्रत्यक्ष खनेदु कि व भीगु प्राचीन अर्वाचीन जातिय आखल नेपाल आखल लिसे काश्मीर, भोट, देवनागरी, क्येथिनागरी, मैथिलि (तिरहूतिया) बिलायतया फ्रान्सभाषा पच्छिम म्लेच्छ देशया अरविक पारसिक भाषा नापं दुथ्याका त:गु दु थुलिजक मखु पञ्चद्राबिडपिंसं ह:गु नायर देश (दक्खिन भारत) या तेलंगि हाकनं गौड देश ह:गु बङ्गभाषा धालसां बङ्गालि आखल च्वया तवगु सफू साहित्य नं थन दुगु खव । आ थुपिं बिलायत, अमेरिका, जापान, भारत इत्यादि देशया सफू कोठाय् धू छफुटि मदुथाय् न्हाय्कं झ्याल नापं दुगु पिलाचाय् तया भीगु कीर्तियात अत्यन्त आदरभावयाना तवगुलि भीगु नेपालया मुख्य नेपालभाषा गुगुजा उगु समये दवभाषा, राष्ट्रभाषा, देशभाषा व प्रजाभाषा जुई धुंकूवगु खव । उगुया मुख्य नेपाल आखलयात भीगु वंशाबलिया प्रमाण ज्वना प्रजातन्त्र राज्ये स्वदेश विदेशया साहित्यप्रेमी जनतां पक्षपात मयासे योग्य स्थान बियेमाल धयागु जिगु अन्तष्करणया आशिका खव ।

आ थ्व "नेपाल लिपि संग्रह" थजागु प्राचीन अर्वाचीन नेपालया आखल दुगु वर्णमाला सफू जिम्ह शिष्य नेपाल देशे अशोक पट्टन ललितपुर महानगरे महाबुद्ध देवालयया पण्डित हेमराज शाक्यवंशयात बारम्बार भीगु जातीय लिपिशास्त्रे कुत: याका ललितपुर आदर्श कला प्रदर्शनी नं थ्व आखल लुं च्वका ब्वयकागु खव । थुगु रञ्जना लिपि खना सकल प्रजा वर्ग नं अतिकनं प्रशंसा याक जुल । अज्जनं मगानि थुकिं फक्व च्वया मुंकाहकि धका बारम्बार उत्साह बिसेंलि आतक्क थम्हं स्यूगु फुगु मुंकाव थ्व "नेपाल लिपि संग्रह" सफू दय्का ह:गु खना जिपनिसेनं अतिनं प्रशंसा यानागु जुल थुका । भीगु नेपाल आखले भीगु देशया आखल थासा दयेकाव बाँलाक छापा जूव:गु थ्व पुस्तक छगू छगू छम्ह छम्ह साहित्यप्रेमी भाजु मयजु मचा मैचां क्या ब्वनेगु ब्वंकेगु यातसा भीगु मनोरथ पूर्ण जुइ थुका ।

धर्मादित्य धर्माचार्य

एम्. ए. (कलकत्ता) एफ्. सि. आई. (लण्डन) एफ्. आर. इकन्. एस. (लण्डन) टि. डि. एच्., बौद्ध साहित्यरत्न, इत्यादि ।

सप्तपुर महाविहार,
स्वथपसलछेँ, स्वथतोल,
अशोक पट्टन (ललितपुर), नेपाल
ने. सं १०७३ श्रीपञ्चमी

परिचय

ध्व "नेपाल लिपि संग्रह" या लेखक जुया बिज्याम्ह श्री हेमराज शाक्यवंशजु छम्ह आख: विशेषज्ञ ख: । ध्वयूक: नं मचाँनिसें हे ध्व विभिन्न प्राचीन आख: अभ्यास याना निपुणताया साथे प्राचीन भाषायागु अन्वेषण याय्गु कार्यस थ:गु जीवन - समर्पण यागु दु। ध्वयूक:यात ध्व प्राचीन आखले अपालं बोधयाका बिज्याम्ह स्वर्गीय पं. तोडरानन्द (आशामदु महाबौद्ध) जु ख: ।

२००८ साले ललितपुर रक्षामण्डल (केन्द्र) पाखें आयोजना यागु "आदर्श कला प्रदर्शनी" नं विवध विभिन्न कलायागु साथसाथे लिपि कलायात नं छगू विशेष स्थान ब्यूगुलिं ध्वयूक: लिपि कलाकार हेमराजजु नं रञ्जनाक्षरे लुँयागु मसी थ:गु अद्धितीय प्राचीन लिपि कला प्रदर्शनी क्यंगुली ध्वयूक:यात प्रथम श्रेणी यागु प्रमाणपत्र ब्यूगु दु ।

ध्वयूक:यात वीर पुस्तकालये थुजोगु हे प्राचीन आख: सम्वन्धि ज्या चूलाना च्वंगुलि आशा यायेफु ध्वेकलं अपालं अन्वेषण यायां ध्वहे आख: सम्वन्धि आपालं लिपि सफूत पिकाकां वनी धैगु आशा दु । गुगुया सहारां कि भीथेंजा:पि कँतित हानं व मतयागु ज: दइ गन भी न्हापायापिं थ: आजु तापा आजुपिनिगु उन्नतिया परा काष्ठाय् ध्यना च्वने धुंकूगुसाहित्य व संस्कृति अध्ययन यायां वनेगु त्वाथ: लुइके फइ ।

ध्व सफू स्वेबले चिकिचाधं तर ध्व सफुलिं भीगु सारा साहित्य, संस्कृतियागु मूव्दा:यागु ता: अवश्यनं चायूका बी, अकिं ध्व सफू चिकिचाधंगुलि हे थुकी अव्दितीय विशेषता दु ।

सत्यमोहन जोशी

भू. पू. अध्यक्ष ललितपुर
रक्षमण्डल (केन्द्र)
सम्पादक - "कलाकार"

सत्य साहित्य सदन
ल. पु. बकुंबहाल
पोहेला पुन्ही
ने. सं १०८९

भूमिका

थुगु "नेपाल लिपि संग्रह" सफू प्रकाश याय् दुगु अत्यन्त हर्षया खँ ख: । वर्तमान परिस्थितिया समय चक्रंयाना सकल देशवासिपिसं थव थव भाषाया साहित्य व आखल प्रचार व अभिवृद्धि यानाहया च्वन । तर नेपाल भाषायात उन्नति व गौर व बृद्धि याय् निम्ती स्वदेश भाषा-प्रेमी सज्जन पनिसेनं सफू व पत्रिका प्रचार याय्गुली निरन्तर समुद्योग यानाहया दीगु हे दु । तर वया साथे साधारणगु छगु नेपाल आखल नं पिहाँ वया च्वने धुंकल ।

परन्तु अपशोचनीय खँ थ्व ख: कि - गुलि नेपाले दैच्वंगु साहित्यया समूह धार्मिक, सामाजिक, ऐतिहासिक तन्त्र, मन्त्र, जातक, अवदान ग्रन्थ, पुराण इत्यादि उल्लिखित ग्रन्थ ब्याक्क नेपालया प्राचीन आखल रञ्जना, भूजिंमोल आदि विविध आखलं च्वया वंगु खनेदु । धाथें धाय्माल धासा नेपालया साहित्य, संस्कृति व सभ्यता आदिया पर्याप्तरुपं इतिहास म्हसियेक्यत बिना प्राचीन कलायागु तालपत्र, नीलपत्र, स्वर्णपत्र, शिलापत्र, ताम्रपत्र आदिसं च्वयातवगु आखल रञ्जना, भूजिंमोल, पाचूमोल, कुंमोल, हिंमोल, लितुमोल, कूटाक्षर, सप्ताक्षर आदि आखल ब्याक्कं च्वया वंगु गुलि दु: व ब्याक्क नेपाल देशया आखल ख: । गुगु आखल कि अपालं समय तक नं प्रतिबन्धे लाना च्वने धुंकूगु अर्थात् परलोक ज्वीत तयार जुया वने धुंकूगु सदुर्लभगु आखल पुनर्नेपाल भाषाया साहित्य विकास व प्रकाश ज्वीत्यंगु सुअवसर

थ्यंक:वगु जूगु निम्ति स्वदेशवासि दाजु किजापिं तथा तता केहें मयजुपिंगु सम्मुखे प्रस्तुत याय् दत । थ्व छगू सौभाग्यया विषय ख : ।

आशा दु कि नेपाल भाषानुरागि सज्जनपनिसेनं थुगु सफू छगू छगू प्रति छें तया थ: कय् म्ह्यायपिंत नेपाल आखल सय्के बियादी धैगु अनन्त आशा दु । गुकें भविष्ये नेपालयागु साहित्य व संस्कृतियात यथार्थरुपं " सत्यं शिवं सुन्दरम्" यागु पद ग्रहण याकिपिं जुया साथे देशया भावी सुपुत्र कर्मवीर जूवनीपिं जुयू थुका ।

थुगु "नेपाल लिपि संग्रह" नाम सफूया आखल थासा किया दीम्ह अशोक इखालखुस च्वंम्ह शिल्पकलाविज्ञ हेराबहादुर शिलाकारयात सहश्र धन्यवाद ।

थुलि धया नेपालेश्वरया श्री चरण कमल पादुकास समर्पित यानागु जुल । शुभम् ।

१०७४ होली पुन्ही

हेमराज शाक्यवंश

RANJANA ALPHABET

रञ्जना लिपि

बागीश्वर स्मरणोच्चारणम्

ॐ न मो बा गी श्व रा य॥

Vowels स्वरबर्ण (मां आखल)

A	A	I	EE	U	OO	Ri	Ree	Lri	Lree
अ	आ	इ	ई	उ	ऊ	ऋ	ॠ	ऌ	ॡ

E	Ai	O	Au	Am	Ah
ए	ऐ	ओ	औ	अं	अः॥

(व्यञ्जनवर्ण) बा आखल Consonants

Ka Kha Ga Gha Na Cha Chha Ja Jha Yan

क ख ग घ ङ च छ ज झ ञ

Ta Tha Da Dha Na Ta Tha Da Dha Na

ट ठ ड ढ ण त थ द ध न

Pa Pha Ba Bha Ma Ya Ra La Wa

प फ ब भ म य र ल व

Sha Sha Sa Ha Ksha Tra Jya

श ष स ह क्ष त्र ज्ञ

स्वरवर्ण संयोग व्यञ्जनवर्ण क - ज्ञ पर्यन्त

Consonants mixed Vowels from Ka to Jya

Ka Ka Ki Kee Ku Koo Kri Kree Ke Kai Ko Kau Kan Kah

धुलि स्वर संयोग व्यञ्जनवर्ण जुल ।

यकार संयोग व्यञ्जनबर्ण

Consonants mixed with Ya

Kya	Khya	Gya	Ghya	Nya	Chya	Chhya	Jya	Jhya	Yanya
क्य	ख्य	ग्य	घ्य	ङ्य	च्य	छ्य	ज्य	झ्य	ञ्य

Tya	Thya	Dya	Dhya	Nya	Tya	Thya	Dya	Dhya	Nya
ट्य	ठ्य	ड्य	ढ्य	ण्य	त्य	थ्य	द्य	ध्य	न्य

Pya	Phya	Bya	Bhya	Mya	Yya	R ya	Lya	Wya
प्य	फ्य	ब्य	भ्य	म्य	य्य	र्य	ल्य	व्य

Shva	Shya	Sya	Hya	Kshya	Trya	Jnya
श्य	ष्य	स्य	ह्य	क्ष्य	त्र्य	ज्ञ्य

Consonants mixed with Ra

रकार संयोग व्यञ्जनवर्ग

Kra	Khra	Gra	Ghra	Nra	Chra	Chhra	Jra	Jhra	Yanra
क्र	ख्र	ग्र	घ्र	ङ्र	च्र	छ्र	ज्र	झ्र	ञ्र

Tra	Thra	Dra	Dhra	Nra	Tra	Thra	Dra	Dhra	Nra
ट्र	ठ्र	ड्र	ढ्र	ण्र	त्र	थ्र	द्र	ध्र	न्र

Pra	Phra	Bra	Bhra	Mra	Yra	Rra	Lra	Wra
प्र	फ्र	ब्र	भ्र	म्र	य्र	र्र	ल्र	व्र

Shra	Shra	Sra	Hra	Kshra	Trra	Jnra
श्र	ष्र	स्र	ह्र	क्ष्र	त्र्र	ज्ञ्र

Consonants mixed with La

लकार संयोग व्यञ्जन वर्ग

Kla	Khla	Gla	Ghla	Nla	Chla	Chhla	Jla	Jhla	Yanla
क्ल	ख्ल	ग्ल	घ्ल	ङ्ल	च्ल	छ्ल	ज्ल	झ्ल	ञ्ल

Tla	Thla	Dla	Dhla	Nla	Tla	Thla	Dla	Dhla	Nla
ट्ल	ठ्ल	ड्ल	ढ्ल	ण्ल	त्ल	थ्ल	द्ल	ध्ल	न्ल

Pla	Phla	Bla	Bhla	Mla	Yla	Rla	Lla	Wla
प्ल	फ्ल	ब्ल	भ्ल	म्ल	य्ल	र्ल	ल्ल	व्ल

Shla	Shla	Sla	Hla	Kshla	Trla	Jnla
श्ल	ष्ल	स्ल	ह्ल	क्ष्ल	त्र्ल	ज्ञ्ल

Consonants mixed with Wa

वकार संयोग व्यञ्जनवर्ग

Kwa	Khwa	Gwa	Ghwa	Nwa	Chwa	Chhwa	Jwa	Jhwa	Ynwa
क्व	ख्व	ग्व	घ्व	ङ्व	च्व	छ्व	ज्व	झ्व	ञ्व

Twa	Thwa	Dwa	Dhwa	Nwa	Twa	Thwa	Dwa	Dhwa	Nwa
ट्व	ठ्व	ड्व	ढ्व	ण्व	त्व	थ्व	द्व	ध्व	न्व

Pwa	Phwa	Bwa	Bhwa	Mwa	Ywa	Rwa	Lwa	Wwa
प्व	फ्व	ब्व	भ्व	म्व	य्व	र्व	ल्व	व्व

Shwa	Shwa	Swa	Hwa	Kshwa	Trwa	Jnwa
श्व	ष्व	स्व	ह्व	क्ष्व	त्र्व	ज्ञ्व

Consonants mixed with Na

नकार संयोग व्यञ्जन वर्ग

Kna	Khna	Gna	Ghna	Nna	Chna	Chhna	Jna	Jhna
क्न	ख्न	ग्न	घ्न	ङ्न	च्न	छ्न	ज्न	झ्न

Tha	Thna	Dna	Dhna	Nna	Tna	Thna	Dna	Dhna	Nna
ट्न	ठ्न	ड्न	ढ्न	ङ्न	त्न	थ्न	द्न	ध्न	न्न

Pna	Phna	Bna	Bhna	Mna	Yna	Rna	Lna	Wna
प्न	फ्न	ब्न	भ्न	म्न	य्न	र्न	ल्न	व्न

Shna	Shna	Sna	Hna	Kshna
श्न	ष्न	स्न	न्ह	क्ष्न

Consonants mixed with Ma

मकार संयोग व्यञ्जनवर्ग

Kma Khma Gma Ghma Nma Chma Chhma Jma Jhma
क्म ख्म ग्म घ्म ङ्म च्म छ्म ज्म झ्म

Tma Thma Dma Dhma Nma Tma Thma Dma Dhma Nma
ट्म ठ्म ड्म ढ्म ण्म त्म थ्म द्म ध्म न्म

Pma Phma Bma Bhma Mma Yma Rma Lma Wma
प्म फ्म ब्म भ्म म्म य्म र्म ल्म व्म

Shma Shma Sma Hma Kshma
श्म ष्म स्म ह्म क्ष्म

पूर्वतो वर्गीय पञ्चम व्यञ्जनवर्ण

Nka Nkha Nga Ngha Nna Ncha Nchha Nja Njha
ङ्क ङ्ख ङ्ग ङ्घ ङ्ङ ञ्च ञ्छ ञ्ज ञ्झ

Nta Ntha Nda Ndha Nna Nta Ntha Nda Ndha Nna
ण्ट ण्ठ ण्ड ण्ढ ण्ण न्त न्थ न्द न्ध न्न

Mpa Mpha Mba Mbha Mma
म्प म्फ म्ब म्भ म्म

Consonants mixed with Sa

सकार संयोग व्यञ्जनबर्ण

Ska Skha Sga Sgha Sna Scha Schha Sja Sjha Syan

ष्क ष्ख ष्ग ष्घ ष्ङ श्च श्छ श्ज श्झ श्ञ

Sta Stha Sda Sdhaı Sna Sta Stha Sda Sdha Sna

ष्ट ष्ठ ष्ड ष्ढ ष्ण स्त स्थ स्द स्ध स्न

Spa Spha Sba Sbha Sma

ष्प ष्फ ष्ब ष्भ ष्म

For Reading Practice

अभ्यास निमित्त परलप्मेगु शिक्षा

—०—

थुलि शिक्षा अभ्यास निम्ति परलप्पेगु जुल । थन तक रञ्जनाया वर्ण परिचय जुल । थन क्वसं निसें विविध आखलया स्वर व व्यञ्जनवर्ण प्रारम्भ ज्वी: -

2 - २

Bhujinmol Alphabet

भूजिंमोल आखलया स्वर व व्यञ्जन

A A I EE U OO Ri Ree E Ai
अ आ इ ई उ ऊ ऋ ॠ ए ऐ

O Au Am Ah
ओ औ अं अः ॥

Ka Kha Ga Gha Na Cha Chha Ja Jha Yan
क ख ग घ ङ च छ ज झ ञ

Ta Tha Da Dha Na Ta Tha Da Dha Na
ट ठ ड ढ ण त थ द ध न

Pa Pha Ba Bha Ma Ya Ra La Wa
प फ ब भ म य र ल व

Sha Sha Sa Ha Ksha
श ष स ह क्ष

रवि शाक्य

3 - ३

Kunmol Alphahet

कूंमोल आखलया स्वर व व्यञ्जन

A	A	I	EE	U	OO	E	Ai	O	Au
अ	आ	इ	ई	उ	ऊ	ए	ऐ	ओ	औ

Ka	Kha	Ga	Gha	Na	Cha	Chha	Ja	Jha	Yan
क	ख	ग	घ	ङ	च	छ	ज	झ	ञ

Ta	Tha	Da	Dha	Na	Ta	Tha	Da	Dha	Na
ट	ठ	ड	ढ	ण	त	थ	द	ध	न

Pa	Pha	Ba	Bha	Ma	Ya	Ra	La	Wa
प	फ	ब	भ	म	य	र	ल	ब

Sha	Sha	Sa	Ha	Ksha	Tra	Jna
श	ष	स	ह	क्ष	त्र	ज्ञ

4 - ४

Kwenmol Alphahet

क्वेंमोल आखलया स्वर व व्यञ्जन

A	A	I	EE	U	OO	Ri	Ree
अ	आ	इ	ई	उ	ऊ	ऋ	ॠ

Lri	Lree	E	Ai	O	Au	Am	Ah
लृ	लॄ	ए	ऐ	ओ	औ	अं	अः

Ka	Kha	Ga	Gha	Na	Cha	Chha	Ja	Jha	Yan
क	ख	ग	घ	ङ	च	छ	ज	झ	ञ

Ta	Tha	Da	Dha	Na	Ta	Tha	Da	Dha	Na
ट	ठ	ड	ढ	ण	त	थ	द	ध	न

Pa	Pha	Ba	Bha	Ma	Ya	Ra	La	Wa
प	फ	ब	भ	म	य	र	ल	व

Sha	Sha	Sa	Ha	Ksha
श	ष	स	ह	क्ष

5 - ५

Golmol Alphabet

गोलमोल आखलया स्वर व व्यञ्जन

A	A	I	EE	U	OO	E	Ai	O	Au
अ	आ	इ	ई	उ	ऊ	ए	ऐ	ओ	औ

Ka	Kha	Ga	Gha	Na	Cha	Chha	Ja	Jha	Yan
क	ख	ग	घ	ङ	च	छ	ज	झ	ञ

Ta	Tha	Da	Dha	Na	Ta	Tha	Da	Dha	Na
ट	ठ	ड	ढ	ण	त	थ	द	ध	न

Pa	Pha	Ba	Bha	Ma	Ya	Ra	La	Wa
प	फ	ब	भ	म	य	र	ल	व

Sha	Sha	Sa	Ha	Ksha	Tra	Jna
श	ष	स	ह	क्ष	त्र	ज्ञ

6 - ६

Pachumol Alphabet

पाचूमोल आखलया स्वर व व्यञ्जन

A	A	I	EE	U	OO	Ri	Ree	Lri	Lree
अ	आ	इ	ई	उ	ऊ	ऋ	ॠ	लृ	ॡ

E	Ai	O	Au	Am	Ah
ए	ऐ	ओ	औ	अं	अः

Ka	Kha	Ga	Gha	Na	Cha	Chha	Ja	Jha	Yan
क	ख	ग	घ	ङ	च	छ	ज	झ	ञ

Ta	Tha	Da	Dha	Na	Ta	Tha	Da	Dha	Na
ट	ठ	ड	ढ	ण	त	थ	द	ध	न

Pa	Pha	Ba	Bha	Ma	Ya	Ra	La	Wa
प	फ	ब	भ	म	य	र	ल	व

Sha	Sha	Sa	Ha	Ksha	Tra	Jna
श	ष	स	ह	क्ष	त्र	ज्ञ

7 - ७

Hinmol Alphabet

हिंमोल आखलया स्वर व व्यञ्जन

A A I EE U OO Ri Ree
अ आ इ ई उ ऊ ऋ ॠ

E Ai O Au Am Ah
ए ऐ ओ औ अं अ:

Ka Kha Ga Gha Na Cha Chha Ja Jha Yan
क ख ग घ ङ च छ ज झ ञ

Ta Tha Da Dha Na Ta Tha Da Dha Na
ट ठ ड ढ ण त थ द ध न

Pa Pha Ba Bha Ma Ya Ra La Wa
प फ ब भ म य र ल व

Sha Sha Sa Ha Ksha : Tra Jna
श ष स ह क्ष त्र ज्ञ

४ - ८

Litumol Alphabet

लितुमोल आखलया स्वर व व्यञ्जन

A	A	I	EE	U	OO	Ri	Ree
अ	आ	इ	ई	उ	ऊ	ऋ	ॠ

Lri	Lree	E	Ai	O	Au	Am	Ah
लृ	लृ	ए	ऐ	ओ	औ	अं	अः

Ka	Kha	Ga	Gha	Na	Cha	Chha	Ja	Jha	Yan
क	ख	ग	घ	ङ	च	छ	ज	झ	ञ

Ta	Tha	Da	Dha	Na	Ta	Tha	Da	Dha	Na
ट	ठ	ड	ढ	ण	त	थ	द	ध	न

Pa	Pha	Ba	Bha	Ma	Ya	Ra	La	Wa
प	फ	ब	भ	म	य	र	ल	व

Sha	Sha	Sa	Ha	Ksha	Tra	Jna
श	ष	स	ह	क्ष	त्र	ज्ञ

9 - ९

Consonants and Vowels of Nepalese Alphahets Currently in use

थौकन्हे प्रचलित आखलया स्वर व व्यञ्जन

A A I EE U OO Ri Ree lri Iree
अ आ इ ई उ ऊ ऋ ॠ ऌ ॡ

E Ai O Au Am Ah
ए ऐ ओ औ अं अः

Ka Kha Ga Gha Na Cha Chha Ja Jha Yan
क ख ग घ ङ च छ ज झ ञ

Ta Tha Da Dha Na Ta Tha Da Dha Na
ट ठ ड ढ ण त थ द ध न

Pa Pha Ba Bha Ma Ya Ra La Wa
प फ ब भ म य र ल व

Sha Sha Sa Ha Ksha Tra Jna
श ष स ह क्ष त्र ज्ञ

Miscellaneous alphabets to be met on the manuscrips and incriptions of Nepal.
This type of Nepalese consonants and vowels is found on the palm leaf manuscript in the monastry of Horyuji in Japan.

ध्व छगू आखल जापाने होर्युजीपिगु बिहारे उष्णीष विजय धारणी तालपत्रस लुयावगु नेपाल आखलया स्वर व व्यञ्जन ।

A	A	I	EE	U	OO	Ri	Ree	Lri	Lree
अ	आ	इ	ई	उ	ऊ	ऋ	ॠ	ऌ	ॡ

E	Ai	O	Au	Am	Ah
ए	ऐ	ओ	औ	अं	अः

Ka	Kha	Ga	Gha	Na	Cha	Chha	Ja	Jha	Yan
क	ख	ग	घ	ङ	च	छ	ज	झ	ञ

Ta	Tha	Da	Dha	Na	Ta	Tha	Da	Dha	Na
ट	ठ	ड	ढ	ण	त	थ	द	ध	न

Pa	Pha	Ba	Bha	Ma	Ya	Ra	La	W
प	फ	ब	भ	म	य	र	ल	व

Sha	Sha	Sa	Ha	Ksha
श	ष	स	ह	क्ष

This type of consonants and vowels are also availab various incriptions of Nepal

ध्व छगू आखल नं अपा:याना स्थान स्थानान्तरस शिला लेखखय् खनेदुया नि च्वयागु जुल गुप्त आखलया स्वर व व्यञ्जन ।

A	A	I	EE	U	OO	Ri	Ree
अ	आ	इ	ई	उ	ऊ	ऋ	ॠ

Lri Lree E Ai O Au Am Ah
लृ लॄ ए ऐ ओ औ अं अः

Ka Kha Ga Gha Na Cha Chha Ja Jha Yan
क ख ग घ ङ च छ ज झ ञ

Ta Tha Da Dha Na Ta Tha Da Dha Na
ट ठ ड ढ ण त थ द ध न

Pa Pha Ba Bha Ma Ya Ra La Wa
प फ ब भ म य र ल व

Sha Sha Sa Ha Ksha Tra Jna
श ष स ह क्ष त्र ज्ञ

सर्वसाधारण नेपाल आखलया ल्याख छि नसें गुंतक्क

1	2	3	4	5	6	7	8	9	
१	२	३	४	५	६	७	८	९	॥

रञ्जना आखलया ल्याख छिनसें गुंतक्क

1	2	3	4	5	6	7	8	9
१	२	३	४	५	६	७	८	९

थुगु जक आखलया छि नसें गँतक्क ल्याख जुल ।

1	2	3	4	5	6	7	8	9
१	२	३	४	५	६	७	८	९

थ्व छगू नेपाल आखलया रुपक्या ताम्रद्वीप निवासिपिसं थवगु वर्णसंज्ञास दुथ्याका त:गुया व्यञ्जनवर्ण -

Ka KhaGhha Nga Chya Chhya Jhya Nya
का खा ग्घा ङ्ङा ॥ च्या छ्या झ्या न्या ॥

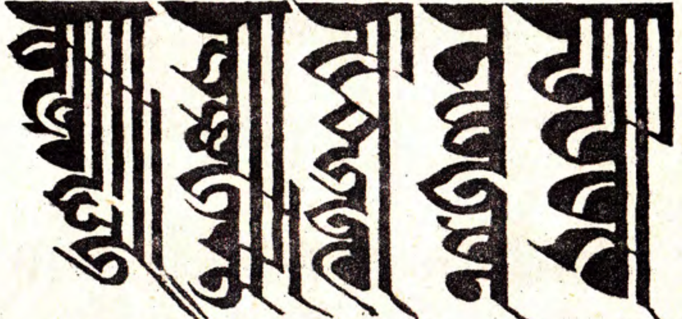
Ta Tha Dha Na Pa Pha Bha Ma
ता था धा ना ॥ पा फा भा मा ॥

Cha Chha Ja Wa Syaha Sha Ha Ya
चा छा जा वा ॥ स्या: शा हा या ॥

Ra La Shya Sa Ha A
रा ला श्या सा ॥ हा आ ॥

Kutakshar Alphabet

रञ्जना आखलया कुटाक्षर व्यञ्जनवर्ण

Ka क	Cha च	Ta ट	Ta त	Pa प
Kha ख	Chha छ	Tha ठ	Tha थ	Pha फ
Ga ग	Ja ज	Da ड	Da द	Ba ब
Gha घ	Jha झ	Dha ढ	Dha ध	Bha भ
Na ङ	Yan ञ	Na ण	Na न	Ma म

Ya य	Sha श	Ksha क्ष
Ra र	Sha ष	Tra त्र
La ल	Sa स	Jan ज्ञ
Wa व	Ha ह	

रवि शाक्य

Ka का
Kha खा
Ghha ग्घा
Nga ङ्ला
Chya च्या
Chhya छ्या
Jhya झ्या
Nya न्या
Ta ता
Tha था
Dha धा
Na ना
Pa पा
Pha फा
Bha भा
Ma मा

Cha चा
Chha छा
Ja जा
Wa वा
Syaha स्या:
Sha शा
Ha हा
Ya या
Ra रा
La ला
Shya श्या
Sa सा
Ha हा
A आ

Books by Sugat Das Tuladhar

1. The Unchanging Principles and the changing entities of the society
2. The relativity of the Nepalese Problem
3. Deliberations on the Nepal's 1st Five Year Plan
4. The Problem of Currency, Exchange and Banking in Nepal
5. How to design and make Power Transformers
6. How to design and make Audio Transformers
7. Nepal Bhasa Sabha Sangrah (Nepalbhasa (Newari) - Nepali-English-Hindi) Word book
8. Buddhism a Food for thought Translated